

తెలుగుకళా సమితి - తెలుగు జ్యోతి

- డా॥ వైదేహి శశిధర్

“ఏ దేశ చరిత్ర చూసినా ఏమున్నది గర్వకారణం” అని మహాకవి శ్రీశ్రీ పెదవి విరిచినా, మన మనుగడ, వ్యక్తిత్వ వికాసం, సంస్కృతి అన్నిటినీ మించి ఐడెంటిటీ మన చరిత్ర తోనే ముడిబడి ఉంది. తిలక్ అన్నట్లు “నిరంతర పరిణామ పరిణాహ జగత్కటాహంలో” మనది అని చెప్పుకో గలిగేది బహుశా మన చరిత్రే నేమో! తెలుగు కళాసమితి, మన తెలుగు జ్యోతి పాతికేళ్ళ ప్రాయంలోకి అడుగిడిన ఈ సందర్భంలో కొద్దిగా తెలుగు కళాసమితి కథా కమామీషూ ముచ్చటించుకుందాం.

ఆవిర్భావం

1984లో న్యూజెర్సీ నాన్ ప్రాఫిట్ ఏజ్ కింద తెలుగు కళా సమితి సంస్థగా ఏర్పడింది.

ప్రధాన ఆశయాలు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఎనభై మిలియన్ల ప్రజలు మాట్లాడే మన తెలుగు భాషని, మన తెలుగు భాషలోని సాహిత్యాన్ని పెంచి, ప్రోత్సహించి, పోషించటం.
2. తెలుగువారి కళలని, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలని ప్రోత్సహించటం.
3. అమెరికా, ఇతర దేశాల మధ్య సాంస్కృతిక రాయబారుల ద్వారా వారధులు కట్టి రాబోయే తరాలలో కూడా తెలుగు సంస్కృతిని పరిరక్షించి పరివ్యాప్తం చేయటం.

కార్యవర్గం

ఈ ఆశయాల్ని సాధించటానికి మన తెలుగు కళాసమితి సభ్యులు ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకు తొమ్మిదొకటి బ్రష్టిలను ఎన్నుకుంటారు. ఈ బ్రష్టిలు అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, కార్యదర్శి, కోశాధికారితో

పాటు 5 గురు కమిటీ నిర్వాహకులని కూడా ఎన్నుకుంటారు. ఈ కార్యవర్గ సంఘం సమితి వ్యవహారాలకి సంబంధించిన కీలకమైన నిర్ణయాలు చేస్తారు. గత పాతిక సంవత్సరాలుగా మా తెలుగు కళాసమితికి తమ సేవలందించిన అధ్యక్షులకు, ఇతర కార్యవర్గ సభ్యులకు మా కృతజ్ఞతాభినందనలు.

ఆశయాలు, ఆశలు ఎప్పుడూ పగడాల పూతలతో అందంగా ఉన్నతంగానే ఉంటాయి. ఈ ఆశయాల్ని సాధించటంలో తెలుగు కళాసమితి విజయం పొందిందా అన్నదే ప్రశ్న. అయితే, ఈ ఆశయ సాధన వైపు మన ప్రయాణం నిరంతరమైనది. కొంతవరకూ దీనిలో విజయం సాధించామనే చెప్పవచ్చు. మన తెలుగు కళాసమితి సభ్యులు ఎంతో మంది విరామమెరుగక పరిశ్రమించే (కార్మికవీరులు కాదండోయ్) ప్రాఫెషనల్స్. వారి వారి వృత్తులలో బాధ్యతాయుతమైన స్థానాలలో ఉంటూ, ఇటు సంఘానికీ, అటు కుటుంబానికీ నిబద్ధత కలవారు. అయినప్పటికీ తెలుగు కళాసమితిలో కార్య వర్గ సభ్యులుగా, స్వచ్ఛంద సేవకులుగా, ఔత్సాహిక సభ్యులుగా ఎంతో ఆసక్తితో పనిచేస్తున్నవారు. కార్యక్రమాల ప్రణాళిక, నిర్వహణ, ప్రచారం మొదలైన పనులలో పాల్గొనటమే కాకుండా, తెలుగు జ్యోతికి తమ సృజనాత్మక, నిర్మాణాత్మక సహాయాన్ని అందించటం వంటి ఎన్నో విధులను సంతోషంగా చేస్తున్నవారు.

అయితే, తెలుగు కళాసమితి నిజమైన విజయం సభ్యుల నిబద్ధతలోనే కాక మన పిల్లలు, ముందు తరాలు ఈ కార్యక్రమాల ద్వారా ఏమి నేర్చుకుంటున్నారు అన్న విషయంలో దాగిఉంది. మన

పిల్లలు మన సాంస్కృతిక రాయబారులై విశ్వవిద్యాలయాల్లో, పాఠశాలల్లో మన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలని చురుకుగా నిర్వహించటం, మన సంస్కృతి తదితర విషయాలగురించి తెలుగు జ్యోతి తదితర పత్రికలలో వ్యాసాలు రాయటం చేస్తున్నారు. మన పద్ధతులని అర్థం చేసుకుని, గౌరవించి మన సంప్రదాయ రీతులలో వివాహాలు చేసుకుంటున్నారు. ఇండియా వెళ్ళినప్పుడు అందరితో కలిసి ఆనందంగా మన దేశాన్ని, సంస్కృతిని ఆదరించగలుగుతున్నారు. నిరూపించలేని విషయమైనప్పటికీ, మన రెండవ తరం పిల్లలలో ఈ అవగాహన మన తెలుగు సంఘం తోటి, తెలుగు కళాసమితితో మన ఇన్వాల్యైమ్బ్ తోటి ముడివడి ఉండనటానికి సందేహం లేదు.

తెలుగు కళాసమితి కార్యక్రమాలు

సాంఘిక కార్యక్రమాలు

1. ప్రతి సంవత్సరం ఆగస్టులో తెలుగు కళాసమితి ఫామిలీ పిక్నిక్ నిర్వహిస్తుంది. సాధారణంగా పచ్చని పార్కులలో అందరూ కలిసి ఇష్టాగోష్టి జరపటం, ఆటపాటలతో పాటు తోటి తెలుగువార్ని కలుసుకునే చక్కని అవకాశం.
2. సంవత్సరానికి ఒకటి రెండు సార్లు కొత్త తెలుగు వారితో పరిచయం పేరున ఒక గెట్ టుగెదర్ ఏర్పాటు చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి చోట సాహిత్యం, సాంస్కృతిక రంగాలలో అభినివేశం ఉన్న కొత్త సభ్యులను కలిసే అవకాశం తెలుగు కళాసమితికి మన తెలుగు కమ్యూనిటీకి కూడా చాలా మంచిది.
3. తెలుగు జ్యోతిలో పెళ్ళిపందిరి అనే కాలమ్ ద్వారా తమ వివరాలను ఆసక్తి ఉన్నవారు ప్రకటించుకునే అవకాశం ఉంది.
4. ఇండియా నుంచి వచ్చే ప్రముఖ వ్యక్తుల్ని, కళ, సాహిత్యం, సైన్స్, సమాజసేవ, విద్య మొదలైన వివిధ రంగాల్లో నిష్ణాతుల్ని, గౌరవించటం తెలుగు కళాసమితి

ప్రధాన సంప్రదాయాలలో ఒకటి. ఇప్పటి వరకూ వివిధ రంగాల్లో నిష్ణాతులైన వారికి తెలుగు కళాసమితి ఇచ్చిన పురస్కారాలు అవార్డుల పట్టిక మరొక పేజీలో చూడవచ్చు.

5. కమ్యూనిటీకి గొప్ప సేవ చేసిన వ్యక్తుల్ని కూడా తెలుగు కళాసమితి గుర్తించి గౌరవిస్తుంది.

6. సునామీ విపత్తు సంభవించినపుడు చురుకుగా విరాళాలు ప్రోగు చేసి సునామీ సహాయ నిధికి అందజేయటం, హెల్ప్ ఫౌండేషన్ ద్వారా అనాధ బాలలకు సహాయం, అమెరికా వచ్చి ప్రాణాపాయాలకు లోనైన విద్యార్థులకు, వారి కుటుంబాలకు సహాయం చేయటం వంటి సాంఘిక కార్యక్రమాలలో తెలుగు కళాసమితి పాల్గొనటం జరిగింది.

సాహిత్య కార్యక్రమాలు

1. తెలుగు జ్యోతి

తెలుగు జ్యోతి తెలుగు కళాసమితి ముద్దుబిడ్డ. ప్రతి రెండు నెలలకీ ప్రచురించబడి అమెరికా, కెనడా, ఇండియాలో సభ్యులకి అందచేయబడే సారస్వత పత్రిక. ఈ పత్రిక సభ్యులకి, తెలుగు కళాసమితి కార్యవర్గ సంఘానికి మధ్య సమాచార వారధి కూడా. తెలుగుజ్యోతి సంస్థాపక సంపాదకులు స్వర్ణీయ శ్రీ కిడాంబి రఘునాథ్. ఆయనకు జ్యోతి పట్ల ఉన్న అంకిత భావం, నిర్వహణా సామర్థ్యం శ్లాఘనీయం. ఎన్నో సంవత్సరాలు జ్యోతిని నిరాటంకంగా నడిపి ప్రవాసాంధ్రుల, నివాసాంధ్రుల రచనల్ని, మన్ననలని మెప్పుని విశేషంగా సొందారు. ఆయన ఆధ్వర్యంలో ఈ పత్రిక 1991లో కంప్యూటరైజ్డ్ తెలుగు స్క్రిప్ట్ తో మరింత అందంగా రూపుదిద్దుకుంది. తెలుగుజ్యోతిలో యూత్ సెక్షన్ కూడా 1993-94 మధ్యలో పెట్టటం జరిగింది. వీరి అధ్వర్యంలోనే 100వ సంచిక 1992లో వెలువడింది. అందర్నీ విషాదంలో ముంచిన కిడాంబి గారి ఆకస్మిక మరణం తర్వాత 2003 నవంబర్

నుంచి భావరాజు మూర్తి గారు ప్రధాన సంపాదక బాధ్యతలు స్వీకరించి, కథల విభాగానికి శ్యామల దేవి దశిక, వ్యాసాలకు కాశీనాథుని రాధ, కవితల విభాగానికి డా॥వైదేహీ శశిధర్, సాంకేతిక విభాగానికి అనంత సుధాకర్ గార్లతో కొత్త సంపాదక వర్గాన్ని 2004లో ఏర్పాటు చేసారు.

ఈ సంపాదక వర్గం 2004 నుంచీ ఇప్పటివరకూ తెలుగు జ్యోతిని మీ సహాయ సహకారాలతో వెలిగిస్తూ ఉన్నారు. తెలుగు జ్యోతి రచయితలను ప్రోత్సహించటానికి వివిధ పోటీలు గతంలోనూ, ప్రస్తుత సంచికలోనూ పెట్టటం జరిగింది. ఈ పోటీలకు అవసరమైన నిధులు సహృదయులైన సభ్యుల విరాళాలే. ప్రవాసాంధ్రుల జీవితాల్ని ప్రతిబింబించే కవితలకు, కథలకు, వ్యాసాలకే కాదు, కలలకు, ఆశయాలకు, ఆలోచనలకు కూడా వేదికగా ఉండాలని తెలుగుజ్యోతి ఆకాంక్ష. మరల యూత్ సెక్షన్ ప్రారంభించి మనభావితరాల వాళ్ళ ఆలోచనలకు వేదికగా కూడా తెలుగుజ్యోతిని పునర్నిర్మించాలని మా కోరిక. దాని సాఫల్యం మీ చేతుల్లో, మనందరి చేతుల్లో ఉంది. తెలుగు జ్యోతి పై నిర్మాణాత్మక విమర్శలు, మీ సూచనలు, మా కార్యక్రమాల నిర్వహణపై మీ అభిప్రాయాలు అందజేయండి.

2. సాహితీ సదస్సు

చాలా సంవత్సరాలుగా (1996) తెలుగు కళాసమితి రచయిత, కవి శ్రీ వేమూరి రామనాథంగారి నిర్వహణలో సుమారు రెండు నెలలకొకసారి చక్కని సాహితీ సదస్సులు నిర్వహించటం జరిగింది. ఇటువంటి సదస్సులకి వచ్చిన సాహితీ మిత్రులందరికీ సహృదయంతో ఆతిథ్యం ఇచ్చిన ఔత్సాహిక సభ్యులు ఎందరో! కొన్నాళ్ళుగా అంత తరచుగా ఈ సదస్సులు జరగక పోవటం సభ్యులందరూ ఆలోచించవలసిన విషయం. మరలా న్యూజెర్సీలో సాహితీ వెన్నెలలు

కురిపించాల్సిన బాధ్యత మనందరిదీ.

సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు

1. ఉగాది ఉత్సవాలు

ప్రతి సంవత్సరం తెలుగు కళా సమితి, వసంతాన్ని తనవెంటబెట్టుకు వచ్చే ఉగాది ఉత్సవాలను ఏప్రిల్ నెలలో జరుపుకుంటుంది. స్థానిక కళాకారులు సమర్పించే వీనులవిందైన పాటకచ్చేరీలు, నాటకాలు, ప్రత్యేక అతిథుల సన్మానం ఉగాది కార్యక్రమాల్లో భాగాలు. అంతేకాదు, ప్రతి రెండు సంవత్సరాలకొకమారు సభ్యులు ఎన్నుకునే నూతన కార్యవర్గం ఉగాది ఉత్సవాలలోనే మొదటిసారిగా వారి బాధ్యతలు స్వీకరిస్తారు.

2. దీపావళి ఉత్సవాలు

ప్రతి సంవత్సరం తెలుగు కళాసమితి, దేదీప్యమానమైన దీపావళి సంబరాలని నవంబర్ నెలలో కన్నుల పండువగా జరుపుకుంటుంది. ఇండియా నుంచి వచ్చిన స్థానికంగా ఉన్న నృత్య, నాట్య కళాకారుల రూపకాలు, ప్రత్యేక అతిథులని ఆహ్వానించి సన్మానం చేయటం, లలిత సంగీత విభావరి, నాటకాలు దీపావళి కార్యక్రమంలో భాగాలు.

3. సంక్రాంతి సంబరాలు

ప్రతి సంవత్సరం తెలుగు కళా సమితి, న్యూజెర్సీని గడగడ వణికించే శీతాకాలంలో సంక్రాంతి సంబరాలను జనవరి నెలలో జరుపుకుంటుంది. ముచ్చటైన బొమ్మల కొలువులనీ, ఎందరో బాలగంధర్వులనీ, కూచిపూడి వారి సత్యభామలనీ, అలరులు కురియగ నాడె కుండనపు బొమ్మలనీ కమ్మని తెలుగుతో గేయాలు పద్యాలు గడగడ చదివే అల్లరి పిడుగుల్నీ, రకరకాల కళారూపాలలో రంగవల్లులు దిద్దే మన చిన్నారులని చూసి మీరందరూ ఆనందించటానికి సంక్రాంతి పండుగని పూర్తిగా

పిల్లలూ, యూత్ పాల్గొనే కార్యక్రమాలుగా చెయ్యటం తెలుగు కళాసమితి ఆనవాయితీ, ప్రత్యేకత.

4. త్రిమూర్తి డే

వాగ్గేయకారులైన త్యాగరాజు, శ్యామశాస్త్రి, ముత్తుస్వామి దీక్షిత్‌లను స్మరించుకుంటూ పిల్లలు, పెద్దలు, సంగీతకారులూ కలిసి తమ సంగీత పుష్పాంజలులతో ప్రతి సంవత్సరమూ మార్చిలో త్రిమూర్తి డే జరుపుకుంటారు. అంతమంది సంగీతకారులు ఒకచోట చేరి తాదాత్వంతో వారి గానామృతాన్ని శ్రోతలకు అందించటం గొప్ప అనుభవం.

ఇదీ స్థూలంగా తెలుగు కళా సమితి కథ, చరిత్ర.. ఆ చరిత్ర పుటలని అందమైన జ్ఞాపకాల పుష్ప గుచ్ఛంగా ఈ ఉగాది సందర్భంలో మీకందివ్వాలని మా కోరిక.

తెలుగు కళాసమితిని గురించిన మరిన్ని వివరాలు అంతర్జాలంపై tfas.net వద్ద చూడవచ్చు.

మరొక ముఖ్యమైన విషయం, మన సంస్కృతి మీద, భాష మీద అభిమానాన్ని, గౌరవాన్ని పెంచటమే

మా ఉద్దేశ్యం కానీ వేరే బాషల మీద, సంస్కృతి మీద చిన్న చూపుని, విముఖత్వాన్ని పెంచటం కాదు. తెలుగు భాషని, వేషభాషలని, కట్టుబాట్లని మన ముందుతరాలకు పరిచయం చేసి వారిలో మన సంస్కృతి పైన సహజమైన మమకారాన్ని కలిగించటం మన లక్ష్యం అవ్వాలి కానీ నిర్బంధ శిక్షణ మన అభిమతం కాకూడదు. సంస్కృతి నిరంతరం మారుతూ ఉండే జీవవాహిని. మన సంస్కృతిలోని మంచి విలువల్ని కాపాడుకోవటం, ఇతర సంస్కృతులలోని సుగుణాలని అలవరచుకోవటం మన ముందుతరాలకి మనందరం నేర్పవలసిన తియ్యని బాధ్యత. ఆ బాధ్యతని మనం నిర్వర్తించి గొప్ప విలువలని మన ముందుతరాలకి అందించినరోజు మన సంస్కృతి అవిచ్ఛిన్నంగా సాగుతూనే ఉంటుంది. అదే తెలుగు కళాసమితికి, తెలుగు జ్యోతికి నిజమైన పుట్టిన రోజు పండుగ.

(తెలుగు కళాసమితి గురించి, తెలుగు జ్యోతి గురించి మాలికమైన సమాచారాన్ని, ముఖ్య వివరాలను అందించటం ద్వారా ఈ వ్యాస రచనకు ఎంతగానో తోడ్పడిన శ్రీభావరాజు మూర్తి గారికి గౌరవపూర్వక ధన్యవాదాలు).

Telugu Jyothi Special Issue April 08